

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

**ΑΙ
ΗΜΕΡΑΙ
ΤΟΥ
ΑΙΜΑΤΟΣ**

**ΤΟ
ΑΙΜΑΤΗΡΟ
ΘΕΡΟΣ
ΤΟΥ 1887**

**Η
ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ
ΤΗΣ
ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ**

Α'.

Καλοκαίρι του 1887.
Πάνο απ' τις Έλληνες φιλιάς, τις άπειρες
φιλιάς της εποχής αυτής, το Μεντοσά, το Παλα-
μίδι, το Ρίο, ο Θάνατος χτυπάει τα φτερά του!...
Οι θανατοκρινίτες κατόπιζα έχουν χύσει τον θ-
νατο τους, ή καρδιά τους σπύγγεται, τρέχουν και λ-
λαγρούν...
Το κεφάλι τους δεν στέκει καθόλου στεφά πάνω
στο λαμό του.
Το κόκκινο φάντασμα της λαμητόμου τους κυνη-
γάει διαρκώς...
Η τελευταία ληστεία, τα άποτροπια έγγλή-
ματα, ή άγριες αμμοχυσίες, έχουν αναγκάσει την
Κυβέρνηση να βάλει λεπίδι στους θανατοκρινίτες κα-
τόπιζες, ληστές, δολοφόνους, πειρατές, που κρη-
τούντα στις διάφορες φιλιάς κα' έχουν αυξηθεί και
αληθινά, τρεφά, λόγω της άπορίας της λαμητό-
μου επί άνοστα έτη.

Λεπίδι!...
Η είδηση είνε άκριβή. Την έγραψαν ή έφημερίδες, "Έχει όρι-
στεί άλλωστα κα' ή ήμερα της πρώτης καρατομήσεως. Θα γίνη στην
'Αθήνα, στις 8 'Ιουνίου.
Θά άποκαταλήθι ή κακοήγος 'Ηπειρώτης Μιχαήλ 'Αρτζής, ο
άποιος έδολοφόνησε το νεαρό άνεργο του —30 μαζωριέ!— Νιζ.
Ζώνιο, μια Άνθρωπιάνη νύχτα του 1885.

Και μετά την καρατομήν αυτή θα γίνουν κα' άλλες, κα' άλλες, σε
διάφορες πόλεις της 'Ελλάδος, στον Πελοπόν, στην Πάτρα, στο
Λαίωο, στη Μάνη, στη Θεσσαλία, παντού.
Οι μελλοθάνατοι έχουν ήδη όρασει. Είνε ΔΕΚΑΕΠΤΑ όλου—
όλου. Και τα 17 αυτά κεφα-
λα τρέπει να κοπούν σε 10—
12 το πολύ ήμέρες...

Γρήγορη δουλειά... Πανη-
γύρι αίματος... Θάνατος...
Χαλασμός!...
Η σπειρακή προετοιμασία
έχουν γιάς άορίσει.

Η Κυβέρνηση τηλεγρά-
φησε στο Ναύτιο να έτοιμη-
σθι ή λαμητόμος.
Το τρομερό μηχανήμα που
φτιάχεται στ' Όπλοστάσιον
Ναυπλίου, λήθης σ' ένα σορό
κομμάτια, λαβόθηκε κα'
έτοιμητέθη, έτσι κομμάτια-
στό σ' έννεά καθότια.

Πριν το λήσιν, οι ύπα-
ξιωματικοί του 'Όπλοστασίου
το δοκιμάσανε. Πήραν κα' ά-
ποκατέλειαν δυό—τρία άδρια
πρόβατα, των οποίων το κεφα-
λα τόφαγαν κατόπι οι άν-
δρες της έξει φρονιάς.

Κόβει θαμνάσια, σαν ξυ-
γάρι!... Οι μελλοθάνατοι κα-
κοήγος δεν θα βασανισθύν
καθόλου...

Τα καθότια με τα κομμά-
τια της λαμητόμου φορώθη-
σαν γρήγορα—γρήγορα στη
'Σαλαμινιάς.

Το πλοίο αυτό θα μεταφέ-
ρη το τρομερό μηχανήμα από
πόλι σε πόλι. Και σε κάθε μέ-
ρος που θα πάγη ή 'Σαλα-

μινιά, οι ίδιοι οι ύπαξιωματικοί του 'Όπλοστα-
σίου Ναυπλίου, θα συναρμολογούν τα κομμάτια,
επί τούτη επιβαίνοντας του πλοίου.
"Έτοιμο είνε κα' οι δήμοι, δυό τον αριθμό.
'Ο περίφημος Γαλαξιάς, ο γνωστότατος με το
παρενόμ 'Αιμοφάκης, κα' ο βοηθός του Τελό-
νης.
Γιά τους δυό ιστορικούς αυτούς δημίους, γιά
τη ζωή τους, την ιστορία τους και τη μηδιστορη-
ματική δράσι τους θα μιλήσουμε παρακάτω εν έ-
κτάσει. Θα δημοσιεύσουμε συνεντεύξεις των δη-
μοσιογράφων της εποχής μαζί τους κα' ανεξαρτή-
τως χαρακτηριστικότητας.
Προς το παρόν άς βαδίσουμε με χρονολογική
σειρά προς τα τρομακτικά γεγονότα που θα διη-
γηθούμε.

***

Θανατική έκτέλεση είχε χρόνια κα' χρόνια να
γίνη στην 'Αθήνα. Η τελευταία έκτέλεσις στην
προτεινόμενα είχαν γίνει από δεκαεπτά έτών, στα 1870 δηλαδή.
Η έκτέλεσις του Μιχ. 'Αρτζή, την οποία θα περιγράψουμε έκτε-
νώς, έπρόκειτο να γίνη στο Πεδίον του 'Αρεως.
Στα παλιότερα όμως χρόνια ή έκτέλεσις γινότοσαν στον
'Αγιο Σάββα, κοντά στο Θησείο.
Μόνον ή ιστορική έκτέλεσις του 1870 έγιναν στο Πεδίον του
'Αρεως κα' όχι στο μέρος αυτό, αλλά πολύ πιο έξω, στα Τουρκο-
βούνια.
Πώς δεν ξέρει, πώς δεν έχει άκούσει γιά τις θανατικές έκτε-
λέσεις του 1870; Ηρότητα γιά την καρατομήν της τρομερής ομι-
μίας των 'Αρβαντιόκρηδων.

Οι άπαισι κα' αμμοχυσί-
ες αυτού ληστή είχαν συλληφεί
μετά την ιστορική ληστεία του
Άηλεσι.

'Ολόκληρη ή Ελλάς, όλό-
κληρη ή Εσθρία έπρόκει την
αδασήν τιμωρία τους. Ή-
σαν όχτώ όλου—όλου, τρομε-
ροί την θέαν, φροτανελλο-
φόροι, με μακριά μαλλιά και
γένεα οι περισσότεροι.

Την ήμερα της καρατομή-
σεως των, τα Τουρκοβούνια
μυρολογούσαν από γέλιο.
Είχαν έρθει πολλοί από τις
επαρχίες, τα νησιά και το έ-
ξωτερικό γιά να παρακολου-
θήσουν τον άποκατέλειο των
άπαυθώτων αυτών ηρώων.

'Ισχυρά δίναναι στρατού
είχε παραταχθεί γύρω απ' την
λαμητόμο, ή οποία δεν είχε
και πολλά χρόνια που μας
είχε έρθει απ' την Εσθρία.

Οι μελλοθάνατοι λησταί έ-
δειξαν κτηνώδες θάρρος. 'Αν-
τίκρησαν άφοβα τον θάνατο.

Η λεπίς της λαμητόμου
είχε πέσει έφτά φορές, κα' έ-
φτά κεφάλια είχαν κλήσει
αμόφρητα από ειδικά καλάθι.
Δεν έμνε πλέον παρά ο θ-
γόςος ληστής, διαν συνέτη
κάτι το άπροσδόκητο!

'Ο ληστής αυτός ήταν πολύ
νέος και πολύ άφοβός. «ΕΙ χε

Είληρο...
'Η αιχμαλωσία των 'Αγγλων περιηγητών στο Δήλεσι, από
την συμμορία των 'Αρβαντιόκρηδων.
(Είκαθ ξένου περιηγητού)

μορφήν Ἄπλόλω νοσ, γράφουν ἢ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς.

Μερὸς λοιπὸν στὴν ἀνομιὰ αὐτῆ, μερὸς στὴ δροσερὰ νεῖτα ποὺ θὰ γίνονταν γιὰ πάντα, ὁ κοσμάκης συγκινήθηκε.

Ὁ γλοιοὺ ἐγένισε τὸν ἀέρα.

Ἦταν κριμα νὰ κοπῆ ἓνα τέτοιο κεφάλι, τόσο ὄραιο, τόσο γοητευτικὸ!...

Οἱ Ἀθηναῖοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, θεοὶ καὶ εἰκόσθητοι, ὅπως πάντα, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

— Χάρι!... Χάρι!...

— Μην τὸν ἐχολώεστε, ἐννέ κριμα!...

Οἱ δῆμοι σαστίσανε πρὸ τῆς ἀναστατώσεως αὐτῆς. Φωνὴ λαοῦ—ὄρηγῃ Κιριὸν!...

Κοιρασμένοι μάλιστα ὅπως ἦσαν ἀπὸ τὴν... ἐφοροῦσαν γιὰ μιὰ στιγμὴ διατακτικῶς.

Ὁ τρομερὸς δῆμιος Ἰ. Γλαράκης ἢ Ἀμοιραδάκης.

γασίας ποὺ εἶχαν ἐκτελέσει, στάθιζαν γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ κάμουν;

Νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο τους; Νὰ κόψουν τὸν ὄγκο ληστῆ, ἀδιαφοροῦντας ἂν ἔχει ἢ ὄχι κεφάλι Ἀπώλωνος;

Φυσικὰ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ γίνῃ.

Ναί, μὰ οἱ δῆμοι εἶχαν περῶν πείσαν τῆς λαϊκῆς ὄρηγῆς τῆς ἐκδηλωμένης κατὰ τὰς θανατικὰς ἐκτελέσεις. Ἦξεσαν πὺρ κινδύνους ἢ ζωὴ τους, ἂν δὲν ὑπάκουγαν στὴ ἐφονίᾳ τοῦ λαοῦ.

Εἶχαν ἀρχίσει μάλιστα ἢ πρῶτες ἀπειλὲς ἐκ μέρους τοῦ πλήθους:

— Θὰ τὸ πληρώσετε μὲ τὸ κεφάλι σας!...

Ἀπὸ τῆ δύσκολη αὐτῆ θέα, ἔβγαλε τοὺς δῆμιους μιὰ γυναῖκα, μ. Γαλλίς, ἢ γνωστὴ λαοφίλο Λουίζα Κοιλλέ, ἢ ὅποια βρισκότανε τὴν ἐποχὴ αὐτῆ στὴν Ἀθήνα.

Ἡ Κοιλλέ παρενέβηκε στὴν ἐκτέλεσι τῶν Ἀρβανταζήδων. Εἶδε καὶ αὐτὴ τὴν ὄνευρητὴ ὀμορφίαν τοῦ μελλοθανάτου νεαροῦ ληστῆ... Συγκινήθηκε... Κι' ἀποφάσισε νὰ τὸν σώσῃ.

Μίσησε ἀμέσως στὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ἀξιοματικὸν, τὸν παρακάλεσε ν' ἀναβίῃ, ἢ εὐθύνῃ τῆς, τὴν καρότσηρι τοῦ τελευταίου τῶν Ἀρβανταζήδων καὶ τὸν ἔπεισε. Ζήτησε κατόπιν ἀπ' τὴν Κυβέρνησι νὰ χάριση τὴ ζωὴ στὸν ὄραιο ληστῆ καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν τῆς ἔφερε ἀντίρρηση. Κι' ἔτσι ὁ νεαρὸς καὶ πανέμορφος κομπορογὸς ἐσώθηκε.

***

Πρὶν ἀρχίσουμε τὴν ἐξιστοίρη τῶν αἰματηρῶν γεγονότων τοῦ θέρους τοῦ 1887, πρέπει νὰ σὰς διηγηθῶμε καὶ μερικὰ ἀκόμα περιεργότατα καὶ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντα περιστατικὰ, σχετικὰ μὲ τὴς παλαιότερες θανατικὰς ἐκτελέσεις.

Ὅπως γράφουν καὶ παραπλοῖα, σὲ παλιότερες ἐποχῆς ἢ ἐκτελέσεις γίνονταν στὸν Ἄγι Σάββα, κοντὰ στὸ Θησεῖο.

Κάθε ἄλλο ὅμως παρὰ εὐκολία καὶ ἀκίνδυνη ἦταν ἡ δουλειὰ τῶν δειμάτων στὸς κειροὺς αὐτοῦς. Πρῶτον γιὰ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ μελλοθανάτοι ἐπιπέθοντο ἐναντίον τους, πάνω στὴν ἀπελπισία τους, ἀνασύροντες ξαφνικὰ τερπόμενους μάχαιρες. Κι' ἂν τελείωναν ὅμως ἤσυχχα μὲ τοὺς ἐκτελουμένους καταδικῶν, οἱ δῆμοι πάλι δὲν ἦσαν σίγουροι γιὰ τὴ ζωὴ τους. Γιατὶ σὲ μερικὲς περιπτώσεις ἢ καλύτερα πολὺ-πολύ συχνά, ἐξεγείροτο ἐναντίον τους ὁ λαὸς καὶ τοὺς λιθοβολοῦσε.

Ἡ στρατιωτικὴ δυνάμις ἦταν ἀνίκανη νὰ τοὺς προστατέψῃ ἀπ' τὴς ὀμαδιὰς αὐτῆς ἐπιθέσεις. Καὶ πολλὲς φορὲς φεύγανε ἀπ' τὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως αἰματοκυλισμένοι, μὲ τὸ κομπόυρι στὸ χέρι.

Ποῦ εἶδονταν ὅμως οἱ μελλοθανάτοι τὰ ὄπλα;

— Τὴς πρὸ πολλῆς φορὲς—γράφουν ἢ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς—τοὺς τὰ ἐφορῆσαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ δεσποφύλακες τῆς φυλακῆς ὅπου ἐφαρμόζοντο καὶ μὲ τοὺς ὁποίους ἔβιαναν στενὲς φίλιες.

Θὰ σὰς διηγηθῶμε σχετικὰ καταληρητικὰ γεγονότα:

Στὰ 1864 ἐρρόκειτο νὰ κωροτομηθῆ στὸ Θησεῖο ὁ θανατοποινίτης Ρομαῖός, Ὁ κομπορογὸς αὐτὸς εἶχε δολοφονήσει κατὰ τὴ Μεταπολίτευσι, μερὰ μεσημέρι, μὲ ξιφολόγη, τὸν Γραμματέα τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθῆνων Λύτραν.

Τὴν ἡμέρα τῆς κωροτομῆσεως του, ὁ Ρομαῖὸς ὠδηγήθηκε στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως καί, μετὰ τοὺς σχετικὸς τύπους, παρεδόθη στὸς δῆμιους τοῦ, δεμένους γερὰ, μὲ γοητρὰ σχοινιά.

Ἐξάφνα ὅμως, ἐνὸς οἱ δῆμοι τοιαυτῶντοσαν νὰ τὸν ἐπιλώσουν στὴν εἰδικὴ σκηνίδα, ὁ κομπορογὸς ἀπὸ τὴν ἀλλοτρίαν τῶν δεσμών του, τράβηξε ἓνα σπύλιτο καὶ ὄρχησε λυσσῶντας ἐναντίον τους!...

Τὸ τί ἔγινε δὲν περιγράφεται.

Οἱ δῆμοι, βλέποντας πὺρ κινδύνους πρὸς τὴν ζωὴν τους, τράβηξαν καὶ αὐτοὶ τὰ μαχαίρια τους καὶ ἄρχισε μιὰ ἔγρη, ματωρὴς πάλη.

Οἱ στρατιωτῆς δὲν ἔμποδισαν νὰ περὸδῶσιν τὸν κομπορογὸ, γιὰτὶ ἔπρεπε κινδύνους νὰ σκοτώσουν τοὺς δῆμιους ἢ κινεῖν ἀπ' τὸ πλῆθος.

Ὁ λαὸς γύρω παρεκολούθησε τὸ πρωτοφανοῦς ἀγρότητος θέμα, χωρὶς νὰ βγάλῃ τοιμοῦδι!...

Ὁ Ρομαῖός, κρατώντας σφιχτὰ ἀπὸ χέρι τὸ σπύλιτο του, σινεπειροῦτο, ἐπιστῆθε, ἔποχοφροῦσε, πηδῶσε δεξιὰ, γινιστροῦσε ἀμστροῦ, ζητώντας νὰ πλῆξῃ τοὺς ἀντιπάλους του.

Μὰ ἦσαν καὶ οἱ δῆμοι ἀνθεῶται τοῦ σχοινοῦ καὶ τοῦ παλινοῦ. Ἦξεσαν νὰ προφυλάσσονται. Ἦξεσαν κριφὸς νὰ μαζωροποιηθῶνται. Καὶ συχνά-συχὰ σπρωξῶσαν τὸ θανατοποινίτη πρὸς τὸ μέρος τῆς λαμνητόμου, τὸν ζώσαν, τὸν κοίρασαν καὶ σὲ μιὰ στιγμῆ, στὴ στιγμῆ τὴν κατὰ τὴν πύρην, πῆδσαν καὶ οἱ δύο ἔβανον τὸν σὺν ἄγρηνα καὶ τὸν κατεροσοῦγχαν μὲ τὰ μαχαίρια τους!

Ὁ κομπορογὸς θανατοποινίτης κυλίστηκε κάτω ἀμόφοτος, νεκρὸς!... Τὴν ἴδια στιγμῆ μὲ σφαιροειδῆς κρημνὴ ἀντήχησε, κρημνὴ ὄρηγῆς, λυσσῆς, φοβέρας!...

Ἦταν τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου. Ἡ σπυλιτοῦ, ἢ θεὰ τοῦ αἵματος, τὸ οὐκὸ τῆος τοῦ Ρομαῖοῦ, εἶχαν ἐξεγείρει τὸ λαὸ. Ἄνδρες, γυναῖκες, γέροι, παιδιὰ οὐρλιάζαν:

— Θάνατος στοὺς δῆμιους!...

— Θάνατος στοὺς ἀνθρωποφονοῦδες!...

— Σκοτώστε τους τοὺς σκύλους!...

Οἱ δῆμοι τὰ χάνανε, σαστίσανε, κίτταξαν νὰ βροῦν τρόπο νὰ ξεφύγουν. Ἀλλὰ πὺς νὰ ξεφύγουν; Ἀπὸ ποῦ;

Γύρω τους ἢ χιλιάδες τοῦ πλῆθους ἀποτελοῦσαν ἓναν τρομερὸ κλοῦ, ἓναν ζωντανὸ φράχτη!...

Ἰπῆρχε βέβαια ἐπὶ τόπου στρατιωτικὴ δυνάμις. Ἀλλὰ τί μπορούσε νὰ κάμῃ καὶ αὐτὴ πρὸ τῆς λαϊκῆς ὄρηγῆς;

Στὴς περιπτώσεις μάλιστα αὐτῆς, οἱ στρατιωτῆς κίτταξαν μάλλον πὺς νὰ σῶσουν τὴ ζωὴ τους.

Στὸ μεταξὺ τὸ πλῆθος εἶχε ἐφοδιαστῆ μὲ πέτρες καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ λιθοβολῆ τοὺς δῆμιους, κρημνιάζοντας:

— Θάνατος... θάνατος στοὺς φονιάδες!...

Μὲ τὰ μαχαίρια ἀπὸ χέρι, οἱ δῆμοι κάνανε τότε μιὰ ἀτελεπαμῆνη ἐφοδο πρὸς τὸ μέρος ποὺ οἱ θεατὰ ἦσαν λιγώτεροι, ζητώντας νὰ ξεφύγουν.

Καὶ κατόρθωσαν βέβαια νὰ τρομιάξουν τοὺς παλίτας, ν' ἀνοίξουν δρόμο ἀνάμεσα τους καὶ νὰ τραποῦν σὲ φυγῆ.

Μὰ τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου τοὺς κινήγησε ἔσπισσ, οὐρλιάζοντας ἄγρη:

— Σκοτώστε τους!...

— Σκοτώστε τους!...

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

Ἡ συνέχεια.

Ἡ σφαγὴ τῶν Ἀγγλων αἰχμαλώτων ἀπὸ τοὺς ληστὰς. (Εἰκὼν ἔξουο περιγητό)

Ὁ δῆμιος Λάμπρος Τελώνης